

موسسه قانون یار

(مبتکر کتب صوتی حقوقی برای اولین بار در کشور)

بخش های از کتاب نکات آزمون قانون یار اساسی را مشاهده کنید

مخصوص

داوطلبان دقیقه ۹۰

کتاب نکات آزمون

قانون یار اساسی

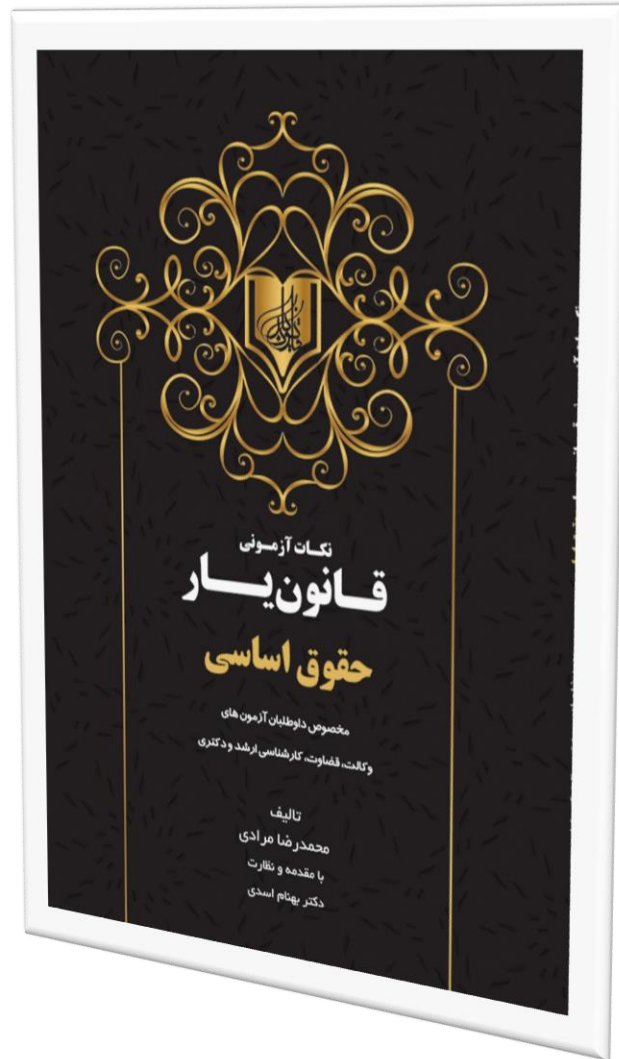
فقط یک روز برای

مطالعه این کتاب

وقت بگذارید و

حقوق اساسی را

تضمینی ۱۰۰ بنزید

قطعی کتاب جیبی است

و ۱۱۲ صفحه می باشد

کامل ترین و جامع ترین کتاب و منبع برای آمادگی در خصوص

حقوق اساسی در کوتاه ترین زمان ممکن

این کتاب تالیف استاد محمدرضا مرادی می باشد

جهت تهیه این کتاب تماس بگیرید ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶ - ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

ثبت سفارش و مشاوره در واتس آپ ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

نکته ۳۴۴: برطبق قانون اساسی، مقام ولایت مطلقه فقیه، نظارت بر قوای سه گانه را طبق اصول مشخص و معین برعهده دارد.

نکته ۳۴۵: در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران انتخاب نمایندگان مجلس شورای اسلامی، در مرحله اول با حصول **اکثریت حداقل یک سوم** و در مرحله دوم با حصول اکثریت نسبی به هر میزان است.

نکته ۳۴۶: به موجب قانون اساسی، کشور **نباید** در هیچ زمان بدون مجلس باشد.

نکته ۳۴۷: دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی، چهار سال است. *

نکته ۳۴۸: انتخابات هر دوره **باید** پیش از پایان دوره قبل برگزار شود به طوری که کشور در هیچ زمان بدون مجلس نباشد.

نکته ۳۴۹: تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی، دویست و هفتاد نفر است.

نکته ۳۵۰: از تاریخ همه پرسی سال ۱۳۶۸ هجری شمسی پس از هر ده سال، با در نظر گرفتن عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها حداکثر بیست نفر نماینده می تواند اضافه شود. زرتشتیان و کلیمیان هر کدام یک نماینده و مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعاً یک نماینده و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هر کدام یک نماینده انتخاب می کنند.

نکته ۳۵۱: محدوده حوزه های انتخابیه و تعداد نمایندگان را، قانون معین می کند.

نکته ۳۵۲: انتخاب نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ایران، منطقه ای است.

نکته ۳۵۳: جلسات مجلس شورای اسلامی با حضور دو سوم مجموع نمایندگان رسمیت می یابد و تصویب طرح ها و لوایح طبق آیین نامه مصوب داخلی انجام می گیرد مگر در مواردی که در قانون اساسی نصاب خاصی تعیین شده باشد. *

نکته ۳۵۴: برای تصویب آیین نامه داخلی موافقت دوسوم حاضران نمایندگان مجلس شورای اسلامی لازم است.

نکته ۳۵۵: نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری اسلامی و مجلس شورای اسلامی

با شورای نگهبان است، بنابراین پس از تایید نتایج انتخابات، جلسات مجلس با حضور دو سوم نمایندگان رسمیت می یابد، اما رسمیت نمایندگان محرز نیست.

نکته ۳۵۶: جلسات مجلس شورای اسلامی، با حضور دو سوم از نمایندگان رسمیت می یابد.

نکته ۳۵۷: ترتیب انتخاب رئیس و هیئت رئیسه مجلس و تعداد کمیسیونها و دوره تصدی آنها و امور مربوط به مذاکرات و انتظامات مجلس به وسیله آیین نامه داخلی مجلس معین می گردد.

نکته ۳۵۸: اعمال قوه مقننه، از طریق مجلس شورای اسلامی است که از نمایندگان منتخب مردم تشکیل می شود و مصوبات آن پس از طی مراحل که در اصول بعد می آید برای اجراء به قوه مجریه و قضائیه ابلاغ می گردد. *

نکته ۳۵۹: رئیس جمهور می تواند در مسائل بسیار مهم با رعایت قانون اساسی، تصویب قانونی را به همه پرسشی بگذارد.

نکته ۳۶۰: مجلس شورای اسلامی، می تواند مانع از تصویب یک قانون از راه همه پرسشی شود. *

نکته ۳۶۱: در مسائل بسیار مهم ممکن است اعمال قوه مقننه از راه همه پرسشی و مراجعه به آراء عمومی باشد، درخواست مراجعه به آراء عمومی توسط رئیس جمهور یا یکصد نفر از نمایندگان پس از آنکه به تصویب دو سوم مجموع نمایندگان رسید، فرمان همه پرسشی توسط مقام رهبری صادر می شود. *

نکته ۳۶۲: در وظایف و اختیارات رئیس جمهور، رئیس جمهور حق مشارکت در اعمال قوه مقننه از طریق همه پرسشی را با تصویب دو سوم مجموع نمایندگان داراست. *

نکته ۳۶۳: در مواردی که شورای نگهبان مدت ده روز را برای رسیدگی و اظهار نظر نهایی کافی نداند، می تواند از مجلس شورای اسلامی حداکثر برای ده روز دیگر با ذکر دلیل خواستار تمدید وقت شود.

نکته ۳۶۴: مطابق با قانون اساسی کشور، هر گونه تغییر در خطوط مرزی کشور **ممنوع** است اما در مواردی مانند اصلاحات جزئی آن‌هم در صورتی که مصالح کشور رعایت شود و به استقلال و تمامیت ارضی کشور لطمه نزنند، مجلس شورای اسلامی میتواند آن را تصویب کند.

نکته ۳۶۵: مطابق با قانون اساسی، انجام حکومت نظامی **ممنوع** است. اما اگر کشور در حالت جنگ و یا شرایط اضطراری دیگری باشد، دولت می تواند با تصویب مجلس شورای اسلامی، محدودیت‌هایی ضروری را به صورت موقت برقرار نماید، اگر مدت این محدودیت‌ها بیش از سی روز باشد، دولت باید هر سی روز از مجلس کسب اجازه مجدد کند.

نکته ۳۶۶: اعمال قوه قضائیه، به وسیله دادگاه‌های دادگستری است که باید طبق موازین اسلامی تشکیل شود.

نکته ۳۶۷: مجلس شورای اسلامی از نمایندگان ملت که به‌طور مستقیم و با رأی مخفی انتخاب می‌شوند تشکیل می‌گردد. شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان و کیفیت انتخابات را قانون معین خواهد کرد. *

نکته ۳۶۸: وظیفه اصلی مجلس شورای اسلامی، همانگونه که گفته شد وضع قانون است. در حقیقت مجلس شورای اسلامی تنها نهادی است که **میتواند** در تمام مسائل و البته در حدود قانون اساسی کشور، قانون وضع نماید.

نکته ۳۶۹: رئیس مجلس شورای اسلامی، توسط خود نمایندگان تعیین میشود. *

نکته ۳۷۰: مجلس شورای اسلامی، این اجازه را ندارد که قوانینی را وضع نماید که با شرع و اصول و قواعد مذهب رسمی کشور (شیعه ۱۲ امامی) مخالفت داشته باشد.

نکته ۳۷۱: شرح و تفسیر قوانین جاری کشور نیز در مواردی که در تفسیر قوانین ایرادی وجود دارد، بر عهده مجلس شورای اسلامی است.

نکته ۳۷۲: یکی از قوای مهم هر کشوری، قوه مقننه است که تمام گروه‌ها، مذاهب

و اقلیت ها در آن نماینده دارند. *

نکته ۳۷۳: قوه مقننه در کشورهای مردم سالار که به شیوه دموکراسی غیر مستقیم یا نماینده سالار اداره می شوند، رکن اصلی مردم سالاری است.

نکته ۳۷۴: قوه مقننه از نظر تعداد مجالس، به دو مجلسی و یک مجلسی تقسیم شده است.

نکته ۳۷۵: مجلس اول در نظام دو مجلسی را مجلس نمایندگان، مبعوثان، شورای ملی، ایالت، ملی و یا سفلی می گویند.

نکته ۳۷۶: مجلس دوم در نظام دو مجلسی را مجلس سنا، اعیان، دولت‌ها، مشورتی و یا عالی می‌نامند.

نکته ۳۷۷: در گذشته شیوه دو مجلسی ناشی از اراده طبقه اشراف بود و آنها همچنان با تحولات سیاسی اروپا در قرن ۱۹ مجلس اعیان را ایجاد کردند تا امتیازات طبقاتی خود را استمرار بخشند.

نکته ۳۷۸: مجلس دوم «اعیان» در برخی کشورها حذف شده و در برخی دیگر، اختیارات خود را از دست داده است.

نکته ۳۷۹: در کشورهای فدرالیسم که هدف ایجاد وحدت بین کشورهای عضو است، مجلس دوم به وجود آمده است.

نکته ۳۸۰: مجلس اول منعکس کننده ویژگی های کشورهای عضو است و هر کشور عضو به نسبت جمعیت خود در آن نماینده دارد. *

نکته ۳۸۱: مجلس دوم، مظهر وحدت کشورهای عضو است و تعداد نمایندگان کشورهای عضو برابر است، مثل کنگره آمریکا که از دو مجلس نمایندگان و سنا تشکیل شده است.

نکته ۳۸۲: مجلس دوم در فدراسیون های کلاسیک مثل، آمریکا و سوئیس دارای نمایندگان برابر از کشورهای عضو و اختیارات برابر با مجلس اول است.

نکته ۳۸۳: در فدراسیون های جدید مثل روسیه و آلمان هم تعداد نمایندگان مجلس دوم کشورهای عضو برابر نیست و هم اختیارات آن بیشتر است.

نکته ۳۸۴: در قوه مقننه یک مجلسی، نمایندگان به طور مستقیم توسط مردم انتخاب می شوند.

نکته ۳۸۵: طرفداران نظام یک مجلسی معتقدند وجود دو مجلس و رد و بدل شدن لوایح بین آنها موجب کندی قانونگذاری خواهد شد.

نکته ۳۸۶: همچنین طرفداران نظام یک مجلسی معتقدند، همواره مجلس دوم در برابر تحولات و پیشرفت های اجتماعی ایستادگی می کند.

نکته ۳۸۷: طرفداران شیوه دو مجلسی معتقدند، قانون گذاری مستلزم حزم و احتیاط است و نباید در آن عجله کرد، ضمناً وجود مجلس دوم عامل ثبات و تعادل و دموکراسی در کشور است.

نکته ۳۸۸: در نظام یک مجلسی احتمال اختلاف بین مجلس و قوه مجریه زیاد است و همیشه به نفع قوه مجریه تمام شده ولی وجود مجلس دوم می تواند با وساطت مشکل را حل کند. *

نکته ۳۸۹: پیروزی فرانکو در اسپانیا و هیتلر در آلمان به علت وجود یک مجلس و اختلاف با قوه مجریه بوده که به نفع قوه مجریه تمام شد.

نکته ۳۹۰: اعمال قوه مقننه در ایران به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم است.

نکته ۳۹۱: در اعمال غیر مستقیم، مصوبات مجلس پس از مراحل قانونی برای اجراء به قوای مجریه و قضائیه ارسال می گردد.

نکته ۳۹۲: قوه مقننه جمهوری اسلامی، مبتنی بر نظام یک مجلسی امادورکنی است، «مجلس شورای اسلامی + شورای نگهبان»

نکته ۳۹۳: مجلس شورای اسلامی بدون وجود شورای نگهبان اعتبار قانونی ندارد؛ مگر در تصویب اعتبارنامه نمایندگان و انتخاب حقوقدانان شورای نگهبان.

نکته ۳۹۴: قانون اساسی با توجه به جایگاه مجلس و وظایف آن، تعطیلی و توقف کار مجلس را به صلاح ندانسته و اعلام کرده کشور نباید هیچ زمان بدون مجلس باشد.

نکته ۳۹۵: انتخاب مجدد نمایندگان مجلس، بلامانع است. *

نکته ۳۹۶: تعداد نمایندگان مجلس در ابتدا ۲۷۰ نفر بود و قرار بود پس از هر ۱۰ سال به نسبت هر ۱۵۰ هزار نفر جمعیت، یک نماینده اضافه شود. *

نکته ۳۹۷: در بازنگری سال ۶۸ قانون اساسی مقرر شد پس از هر ده سال با احتساب عوامل انسانی، جغرافیایی، و... حداکثر ۲۰ نفر اضافه شود.

نکته ۳۹۸: وزارت کشور دست کم سه ماه پیش از ثبت نام و پس از موافقت شورای نگهبان، انتخابات مجلس را به اطلاع عموم می رساند.

نکته ۳۹۹: پس از دستور شروع انتخابات، هیئت های اجرایی شامل فرماندار، بخشدار به عنوان رئیس، رئیس اداره ثبت احوال به عنوان معاون، دادستان و ۹ نفر از معتمدان بومی تشکیل می شوند. *

نکته ۴۰۰: هیئت مرکزی نظارت شورای نگهبان پنج نفرند و پیش از شروع انتخابات توسط اعضای شورای نگهبان انتخاب و به وزارت کشور معرفی می شوند، که یک نفر از آنان باید عضو شورای نگهبان باشد. *

نکته ۴۰۱: هیئت مرکزی نظارت، پنج نفر رابه عنوان هیئت مرکزی نظارت هر استان انتخاب می کنند و این هیئت برای هر حوزه انتخابی سه نفر را تعیین می کنند.

نکته ۴۰۲: داوطلبان نمایندگی مجلس باید ظرف ۷ روز از تاریخ انتشار دستور شروع انتخابات از سوی وزارت کشور با مراجعه به فرمانداری یا بخشداری حوزه انتخابی، ثبت نام نمایند.

نکته ۴۰۳: شرایط داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی عبارتند از:

(۱) اعتقاد و التزام عملی به اسلام و نظام جمهوری اسلامی.

(۲) ابراز وفاداری به قانون اساسی و ولایت فقیه.

۳) مدرک کارشناسی ارشد یا معادل آن.

۴) نداشتن سوء شهرت.

۵) سلامت جسمی.

۶) حداقل سن ۳۰ سال و حداکثر ۷۵ سال.

نکته ۴۰۴: داوطلبان اقلیت های دینی باید در دین خود ثابت العقیده باشند.

نکته ۴۰۵: داوطلبان خارج از کشور می توانند با مراجعه به کنسولگری ها، سفارتخانه ها و یا نمایندگی های سیاسی ایران ثبت نام نمایند.

نکته ۴۰۶: مدرک تحصیلی لیسانس با ۵ سال سابقه فعالیت اجرایی یا ۵ سال فعالیت آموزشی یا پژوهشی یا یک دوره نمایندگی مجلس می تواند جایگزین مدرک کارشناسی ارشد شود.

نکته ۴۰۷: هیئت های اجرایی، روزانه مشخصات کامل داوطلبان را به وزارت کشور ارسال و وزارت کشور به هیئت مرکزی نظارت ارسال می کند.

نکته ۴۰۸: وزارت کشور و هیئت مرکزی نظارت فهرست افراد را روزانه به وزارت اطلاعات، دادستانی کل، سازمان ثبت احوال، نیروهای انتظامی و پلیس بین الملل ارسال و استعلام می نمایند و ارگان فوق می بایست ظرف مدت ۵ روز نتیجه را با مدرک و سند به وزارت کشور و شورای نگهبان اعلام کنند، و وزارت کشور نتایج را به هیئت های اجرایی «فرمانداران و بخشداران» اعلام می نماید. *

نکته ۴۰۹: هیئت های اجرایی نتایج به دست آمده را ظرف ۱۰ روز به هیئت نظارت استان می رسانند و به فرد اطلاع می دهند. کسانی که تایید صلاحیت نشده اند ظرف مدت چهار روز شکایت خود را به هیئت نظارت استان اطلاع می دهند.

نکته ۴۱۰: هیئت نظارت استان ظرف ۷ روز به شکایات رسیدگی و چنانچه رد صلاحیت مورد تایید قرار دهد، نظر را به هیئت مرکزی نظارت اعلام میکند.

نکته ۴۱۱: چنانچه نظر هیئت مرکزی نظارت نیز رد صلاحیت فردی باشد، وی پس

از اعلام نظر می تواند به **شورای نگهبان** شکایت کند. *

نکته ۴۱۲: نظر شورای نگهبان که پس از ۲۰ روز اعلام میشود، قطعی است.

نکته ۴۱۳: فعالیت تبلیغاتی داوطلبان تایید صلاحیت شده، **هشت روز** پیش از اخذ رای آغاز و تا ۲۴ ساعت قبل از روز رای گیری ادامه دارد. *

نکته ۴۱۴: انتخابات به صورت مستقیم، عمومی و با رأی مخفی خواهد بود.

نکته ۴۱۵: تشخیص ضرورت تمدید مدت رای، با **وزیر کشور** خواهد بود

نکته ۴۱۶: طبق مصوبه جدید مجلس هشتم، انتخابات مجلس یک مرحله ای و با اکثریت نسبی خواهد بود

نکته ۴۱۷: نظارت بر انتخابات با **شورای نگهبان** به صورت عام، مطلق و استصوابی می باشد. *

نکته ۴۱۸: اعضای شعبه پس از انقضای زمان اخذ رای، بلافاصله به شمارش تعرفه های مصرف نشده و مصرف شده را در حضور نماینده ی هیئت نظارت، نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور آغاز می کنند.

نکته ۴۱۹: صدور **اعتبارنامه**، موکول به عدم ابطال انتخابات از سوی شورای نگهبان است.

نکته ۴۲۰: کسانی که از نحوه رای گیری شکایت دارند، ظرف مدت ۷ روز از تاریخ اخذ رای می توانند شکایت خود را به دبیرخانه شورای نگهبان تا دو روز به هیئت های اجرایی تحویل دهند.

ک هیئت های اجرایی موظفند ظرف مدت ۷ روز در جلسه ای مشترک با هیئت نظارت به آنها رسیدگی کنند

ک در نهایت شورای نگهبان نظر قطعی خود را به وزارت کشور اعلام و وزارت کشور دستور صدور اعتبار نامه را صادر میکند.

نکته ۴۲۱: فرمانداران و بخشداران ظرف ۴۸ ساعت نسبت به **صدور اعتبارنامه** اقدام

و به امضای هیئت‌های اجرایی و نظارت می‌رسانند. *

نکته ۴۲۲: در صورت امضاء نشدن اعتبار نامه توسط هیئت‌های اجرایی و نظارت

اعتبار نامه به امضای وزیر کشور و رئیس هیئت مرکزی شورای نگهبان می‌رسد.

نکته ۴۲۳: پس از آنکه اعتبارنامه دو سوم نمایندگان از ستاد انتخابات کشور به اداره

قوانین مجلس رسید، مراتب به اطلاع وزیر کشور می‌رسد و وی جهت افتتاح مجلس

از نمایندگان منتخب دعوت کرده و مجلس در روز و ساعت معینی افتتاح می‌شود.

نکته ۴۲۴: ساختار داخلی مجلس به سه بخش هیئت رئیسه، کمیسیون‌ها و جلسات

تقسیم می‌شود.

نکته ۴۲۵: مجلس دارای سه نوع هیئت رئیسه سنی، موقت و دائم است. *

نکته ۴۲۶: پس از افتتاح مجلس که هنوز اعتبارنامه نمایندگان تصویب نشده، مسن‌ترین

نماینده به عنوان رئیس و نفر بعد نایب رئیس و دونفر جوان‌تر به سمت منشی تعیین می‌

شود

نکته ۴۲۷: حال به وظایف هیئت رئیسه سنی می‌پردازیم:

(۱) اداره جلسه افتتاحیه.

(۲) انجام مراسم تحلیف «سوگند».

(۳) تقسیم نمایندگان در شعبه ۱۵ گانه.

(۴) اجرای انتخابات هیئت رئیسه موقت.

نکته ۴۲۸: حال به وظایف هیئت رئیسه موقت می‌پردازیم:

(۱) اداره جلسات مجلس تا تصویب اعتبارنامه دو سوم نمایندگان.

(۲) اجرای انتخابات هیئت رئیسه دائم.

(۳) تمشیت امور اداری مجلس.

نکته ۴۲۹: هیئت رئیسه دائم شامل: یک نفر رئیس، دو نایب رئیس، شش منشی و

سه کارپرداز است و برای یک سال تمام امور مجلس را برعهده دارند. *

نکته ۴۳۰: ترکیب هیئت رئیسه موقت و دائم، یکی است.

نکته ۴۳۱: از آنجاکه به دلیل تخصصی بودن موضوعات، همه نمایندگان نمیتوانند در همه امور دخالت کنند، لذا کمیسیون هایی از نمایندگان مجلس تشکیل می شود.

نکته ۴۳۲: وظیفه کمیسیون ها: بررسی و اصلاح و تصویب طرح ها و لوایح ارسالی به مجلس و ارائه آنها به جلسات علنی مجلس است.

نکته ۴۳۳: بررسی کامل طرح ها و لوایح در کمیسیون ها و یا مرکز پژوهش های مجلس، انجام می گیرد.

نکته ۴۳۴: تنظیم برنامه توسعه و لوایح بودجه، با کمیسیون تلفیق است. *

نکته ۴۳۵: تشکیل جلسات مجلس و اعتبار اخذ رای، منوط به حضور دو سوم نمایندگان است.

نکته ۴۳۶: کمیسیون های مجلس عبارتند از:

(۱) کمیسیون های تخصصی، خاص « تحقیق، اصل نود، تدوین آیین نامه داخلی».

(۲) کمیسیون مشترک.

(۳) کمیسیون تلفیق.

(۴) کمیسیون ویژه.

نکته ۴۳۷: تشکیل جلسات مجلس و اعتبار اخذ رای، منوط به حضور دو سوم نمایندگان است.

نکته ۴۳۸: تاخیر نمایندگان در جلسات از پیش تعیین شده، موجب توبیخ آنان از سوی هیئت رئیسه است. *

نکته ۴۳۹: حداکثر زمان جلسات ۴ ساعت با اعلام تنفس است؛ مگر در موارد ضروری با تشخیص رئیس و تصویب مجلس.

نکته ۴۴۰: دستور هفتگی جلسات به ترتیب وصول طرح ها و لوایح ارسالی از کمیسیون ها مشخص می شود و رعایت ترتیب الزامی است؛ مگر اینکه طرحی دارای قید

فوریت باشد که باید به تصویب نمایندگان برسد.

نکته ۴۴۱: نمایندگان در اظهار نظر خود آزادند اما مصنویت ندارند.

نکته ۴۴۲: هیچکدام از مسئولان، حتی مقام رهبری در قانون اساسی دارای مصنویت نیست. *

نکته ۴۴۳: تصویب قوانین عادی در حدود شرع اسلامی و قانون اساسی با مجلس است. *

نکته ۴۴۴: شرح و تفسیر قوانین عادی، در صلاحیت مجلس است.

نکته ۴۴۵: نظارت جمعی بر امور کشور می تواند انواع گوناگون استطلاعی، استصوابی، تاسیسی، سیاسی و مالی داشته باشد.

نکته ۴۴۶: نمایندگان در نظارت استطلاعی حق دارند از روند کارها در سازمان های دولتی و قضایی اطلاع داشته باشند.

نکته ۴۴۷: نظارت بر اجرای دقیق بودجه سالیانه از طریق دیوان محاسبات که زیر نظر رئیس مجلس است، انجام می گیرد.

نکته ۴۴۸: نظارت استصوابی مجلس شامل:

(۱) تصویب اسناد بین المللی.

(۲) تصویب تغییرات جزئی خطوط مرزی.

(۳) تصویب محدودیت های زمان جنگ.

(۴) تصویب وام ها و کمک های بلاعوض خارجی.

(۵) تصویب انتقال اموال و بناهای دولتی که جزء نفایس ملی اند.

(۶) تصویب صلح دعاوی درباره اموال عمومی و ارجاع به داوری.

نکته ۴۴۹: شورای نگهبان از دو واژه «شوراء» که بیانگر ماهیت این کار است و «نگهبان» که معرف نوع و اهمیت این نهاد است، تشکیل شده است.

نکته ۴۵۰: شورای نگهبان مرجعی است تخصصی، متشکل از فقها و حقوقدانان برای

نظارت بر قانونگذاری تا قوانین خلاف اسلام و قانون اساسی نباشد.

نکته ۴۵۱: حقوقدانان شورای نگهبان، شش نفرند که از میان حقوقدانانی که **رئیس قوه قضائیه** به مجلس معرفی می کند، انتخاب می شوند.

نکته ۴۵۲: ساختار داخلی **شورای نگهبان** یک دبیر، یک قائم مقام از میان اعضای شورا و یک سخنگو از میان اعضای یا خارج از اعضا است که برای یکسال با رای اکثریت مطلق و مخفی اعضا انتخاب می شوند.

نکته ۴۵۳: جلسات عادی شورای نگهبان **هفته ای دوبار** تشکیل می شود و هنگام انتخابات و رسیدگی به لایحه بودجه، جلسات فوق العاده ای با توافق اعضا تعیین می شود.

نکته ۴۵۴: وظایف دبیر و قائم مقام **شورای نگهبان** عبارتند از:

۱) اعلام مصوبات شورا به مراجع مربوط.

۲) تشکیل و اداره جلسات شورا.

۳) اعلام دستور جلسات شورا.

۴) اعلام پایان مدت عضویت فقها به رهبری و حقوقدانان به رئیس قوه قضائیه و رئیس مجلس.

نکته ۴۵۵: جلسات شورای نگهبان، با حضور هفت نفر رسمی است ولی اخذ رای جزء در مواردی ضروری، با حضور حداقل ۵ نفر خواهد بود.

نکته ۴۵۶: جلسات فقهای شورای نگهبان، با حضور ۴ نفر رسمیت دارد.

نکته ۴۵۷: کلیه مصوبات مجلس، باید به **شورای نگهبان** فرستاده شود.

نکته ۴۵۸: شورای نگهبان باید حداکثر تا ۱۰ روز پس از وصول مصوبه، آن را از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی بررسی و نظر خود را اعلام کند.

نکته ۴۵۹: چنانچه مصوبه ای **مغایر** با اسلام و قانون اساسی باشد، به مجلس بازگردانده می شود و در غیر این صورت قابل اجراء است.

نکته ۴۶۰: تفسیر قانون اساسی، با **شورای نگهبان** است که با سه چهارم اعضا

یعنی نه نفر انجام می‌شود.

نکته ۴۶۱: تفسیر اصول قانون اساسی با ارجاع به مقام رهبری، روسای سه قوه و یا یکی از اعضای شورای نگهبان صورت می‌گیرد و نتایج تفسیر به رئیس‌جمهور اعلام می‌گردد.

نکته ۴۶۲: نظارت بر انتخابات و همه‌پرسی‌ها به جز انتخابات شورا، بر عهده شورای نگهبان است.

نکته ۴۶۳: نظارت حقیقی همان نظارت استصوابی است، یعنی ناظر حق تایید و تکذیب دارد و نهادهای دیگر، نظر ناظر را قطعی میدانند.

نکته ۴۶۴: از دیگر وظایف شورای نگهبان، حضور در مجلس است که به دو صورت اختیاری و اجباری می‌باشد. *

نکته ۴۶۵: طبق اصل ۹۷ قانون اساسی شورای نگهبان میتواند هنگام مطرح شدن لایحه یا طرحی در مجلس حاضر شده و مذاکرات را استماع کنند، که این حضور اختیاری است.

• اما اگر بحث مجلس طرح یا لایحه فوری باشد، اعضای شورای نگهبان باید در مجلس حاضر باشند و پس از تصویب لایحه یا طرح از مجلس خارج شده و ظرف ۲۴ ساعت نظر خود را اعلام کنند.

نکته ۴۶۶: بر اساس اصل ۶۸ در زمان جنگ یا اشغال نظامی کشور، با پیشنهاد رئیس‌جمهور و تصویب سه چهارم نمایندگان و تایید شورای نگهبان، انتخابات نقاط اشکال شده یا تمام کشور متوقف می‌شود.

نکته ۴۶۷: بنابر احکام امام خمینی و مقام معظم رهبری، اعضای شورای نگهبان از اعضای ثابت مجمع تشخیص مصلحت نظام هستند.

نکته ۴۶۸: اولین گروه از اعضای شورای بازنگری قانون اساسی، اعضای شورای نگهبان هستند. *

نکته ۴۶۹: در برخی کشورها یک نهاد غیرقضایی و مستقل در کنار قوه قضائیه تشکیل شده و وظیفه انطباق مصوبات مجلس و فرمان های دولتی با قانون اساسی را بر عهده دارد.

نکته ۴۷۰: در فرانسه شورای قانون اساسی مرکب از ۹ نفر «سه نفر به انتخاب رئیس جمهور» و «سه نفر به انتخاب رئیس مجلس ملی» و «سه نفر به انتخاب رئیس مجلس سنا» وظیفه انطباق قوانین مجلس و فرمان های دولتی با قانون اساسی را بر عهده دارد.

نکته ۴۷۱: در آمریکا، ژاپن، فیلیپین، مالزی و هند دیوان عالی کشور، وظیفه انطباق مصوبات مجلس و فرمان های دولتی با قانون اساسی را بر عهده دارند.

نکته ۴۷۲: شورای قانون اساسی فرانسه، وظیفه نظارت بر انتخابات را بر عهده دارند.

نکته ۴۷۳: در آلمان، ترکیه و ایتالیا دادگاه قانون اساسی و در مصر و سوریه دادگاه عالی قانون اساسی وظیفه انطباق مصوبات مجلس و فرمان های دولتی با قانون اساسی را بر عهده دارد.

نکته ۴۷۴: دادگاه قانون اساسی ایتالیا سه وظیفه بر عهده دارد که عبارتند از:

۱- انطباق قوانین و مقررات قانونی با قانون اساسی.

۲- حل تعارض دولت مناطق.

۳- زندگی به اتهامات وارد بر رئیس جمهور.

نکته ۴۷۵: بررسی لوایح قانونی که توسط دولت تقدیم مجلس میگردد و همچنین ارائه طرح های قانونی، بر عهده مجلس است.

نکته ۴۷۶: عهدنامه ها، قراردادهای و معاهدات و تمامی موافقت نامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد و اگر نرسد در داخل کشور بلا اعتبار است

نکته ۴۷۷: مجلس شورای اسلامی میتواند، انتقال بنا ها و اموال دولتی و عمومی را به دیگری و البته در موارد ضرورت تصویب نماید.

نکته ۴۷۸: قانون گذاری باید توسط خود مجلس شورای اسلامی انجام پذیرد و در حقیقت مجلس نمیتواند اختیار قانون گذاری را به ارگان و یا نهاد دیگر بدهد. البته بررسی قوانین در کمیسیون های داخلی مجلس، بلامانع است.

نکته ۴۷۹: مطابق با قانون اساسی کشور، هر گونه تغییر در خطوط مرزی کشور **ممنوع** است اما در مواردی مانند اصلاحات جزئی آنها در صورتی که مصالح کشور رعایت شود و به استقلال و تمامیت ارضی کشور لطمه نزند مجلس شورای اسلامی میتواند آن را تصویب کند

نکته ۴۸۰: هر گونه ایجاد طلب و یا بدهی توسط دولت، و به حساب کشور، چه داخلی باشد و چه خارجی باشد، باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.
ک استخدام کارشناسان خارجی از طرف دولت **ممنوع** است؛ مگر در موارد ضرورت با تصویب مجلس شورای اسلامی.

نکته ۴۸۱: نمایندگان مجلس شورای اسلامی میتوانند در مواردی که لازم می دانند هیئت وزیران یا هر یک از وزراء را سوال و یا استیضاح کنند، وزیر و یا شخص رئیس جمهور باید در مجلس حاضر شود و به سوالات پاسخ گوید و از مجلس رأی اعتماد بخواهد. اگر مجلس رأی اعتماد نداد، **عزل** می شود.

نکته ۴۸۲: مجلس شورای اسلامی این وظیفه را دارد که به شکایت هر شخصی که از قوه مجریه و یا قوه قضائیه شکایت داشته باشد رسیدگی کند و به آن پاسخ کافی بدهد.
نکته ۴۸۳: قوه مجریه جز در مواردی که مستقیماً بر عهده **رهبری** گذارده شده، از طریق رئیس جمهور و وزراء اعمال می گردد.

نکته ۴۸۴: مجلس شورای اسلامی که وظیفه تهیه و تصویب و تعدیل قوانین را در زمینه های مختلف بر عهده دارد، در حقیقت اصلی ترین و مهم ترین رکن قانون گذاری در کشور است.

نکته ۴۸۵: مذاکرات مجلس شورای اسلامی، یعنی همان بحث و بررسی هایی که

در رابطه با تصویب قوانین صورت میگیرد، باید علنی باشد و گزارش کامل آن از طریق رسانه های رسمی برای اطلاع عموم مردم پخش شود، تنها در شرایط اضطراری و به درخواست رئیس جمهور و یا ده نفر از نمایندگان میتوانند جلسه غیر علنی تشکیل دهند

نکته ۴۸۶: شورای نگهبان، یکی از نهاد های نظارت بر قانون شورای نگهبان است که این وظیفه را دارد تامصوبات مجلس شورای اسلامی را دقیقاً بررسی نماید تا با قانون اساسی و یا شرع اسلام و یا اصول و قواعد مذهب رسمی کشور یعنی شیعه دوازده امامی مخالفت نداشته باشد.

نکته ۴۸۷: اعضای شورای نگهبان، دوازده نفر هستند که شش نفر با حکم مستقیم رهبری عزل و نصب میشوند و شش نفر دیگر با حکم رییس قوه قضائیه و مدت عضویت در این شورا شش سال است. *

نکته ۴۸۸: طبق قانون اساسی در مورد نظام مالیاتی کشور، هم موارد تخفیف و هم بخشودگی مالیاتی، به موجب قوانین معین می شود.

نکته ۴۸۹: در تغییر نظام سیاسی کشور به نظام پارلمانی مقام رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام موضوع را به شورای بازنگری پیشنهاد و مصوبات پس از تایید مقام رهبری از طریق مراجعه به آراء عمومی به تصویب می رسد.

نکته ۴۹۰: انجام عمل تفسیر از صلاحیت قانونی، به عهده دیوان عالی کشور است.

نکته ۴۹۱: شناسایی موارد نسخ ضمنی قوانین و ارائه پیشنهاد جهت نسخ آنها به هیئت رئیسه مجلس بر عهده معاونت قوانین مجلس است.

نکته ۴۹۲: رئیس جمهور زمانی موظف به حضور در مجلس است که، حداقل یک چهارم کل نمایندگان مجلس از رئیس جمهور سوال کنند.

نکته ۴۹۳: عدم امضاء مصوبات مجلس موجب مسئولیت رئیس جمهور است و می توان آن را تخلف از وظایف قانونی وی به حساب آورد.

بخش اول: کلیات / ۸۳

نکته ۴۹۴: در صورتی که وزیر امور خارجه از شورای نگهبان اقدام به طرح سوال مشورتی نماید، شورا الزامی به پاسخ نخواهد داشت.

نکته ۴۹۵: مطابق قانون اساسی، شرط اجتهاد برای رئیس سازمان بازرسی کل کشور الزامی نیست.

نکته ۴۹۶: تشخیص معایرت مصوبه دولت، با قانون اساسی با شورای نگهبان است.

نکته ۴۹۷: اولین قانون اساسی در ایران، در دوره اول مجلس شورای ملی به تصویب رسید.

نکته ۴۹۸: شورای نگهبان بر نتیجه همه پرسی، نظارتی ندارد.

نکته ۴۹۹: وقف انتخابات به پیشنهاد رئیس جمهور و تصویب سه چهارم مجموع نمایندگان و تأیید شورای نگهبان امکان پذیر است.

نکته ۵۰۰: قوه مقننه در ایران در صورت عدم تشکیل مجلس جدید، همچنان به کار خود ادامه خواهد داد.

نکته ۵۰۱: در زمان جنگ، اشغال نظامی کشور و شرایط اضطراری، به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس حداکثر به مدت یک ماه می توان محدودیت های ضروری برقرار نمود و به پیشنهاد رئیس جمهور و تصویب سه چهارم نمایندگان مجلس و تأیید شورای نگهبان، میتوان انتخابات تمام یا قسمتی از کشور را متوقف کرد.

نکته ۵۰۲: مذاکرات مجلس شورای اسلامی، باید علنی باشد و گزارش کامل آن از طریق رادیو و روزنامه رسمی برای اطلاع عموم منتشر شود.

نکته ۵۰۳: مصوبات جلسه غیرعلنی در صورتی معتبر است که با حضور شورای نگهبان به تصویب سه چهارم مجموع نمایندگان برسد. گزارش و مصوبات این جلسات باید پس از برطرف شدن شرایط اضطراری برای اطلاع عموم منتشر گردد.

نکته ۵۰۴: رئیس جمهور و معاونان او و وزیران به اجتماع یا به انفراد حق شرکت در جلسات علنی مجلس را دارند و می توانند مشاوران خود را همراه داشته باشند و در صورتی

که نمایندگان لازم بدانند، وزراء مکلف به حضورند و هرگاه تقاضا کنند مطالبشان استماع می شود.

نکته ۵۰۵: مجلس شورای اسلامی در عموم مسایل در حدود مقرر در قانون اساسی می تواند قانون وضع کند.

نکته ۵۰۶: مجلس شورای اسلامی، نمی تواند قوانینی وضع کند که با اصول و احکام مذهب رسمی کشور یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد.

نکته ۵۰۷: تفسیر قانون اساسی، بر عهده شورای نگهبان و با تصویب سه چهارم آنان و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی و با تصویب اکثریت است.

نکته ۵۰۸: در آیین تصویب قوانین، طرح های قانونی نمایندگان مطلقاً غیر قابل استرداد و لوایح قانونی قبل از تصویب نهایی، توسط هیأت وزیران قابل استرداد اند.

نکته ۵۰۹: شرح و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است. مفاد این اصل مانع از تفسیری که دادستان، در مقام تمیز حق، از قوانین می کنند نیست.

نکته ۵۱۰: لوایح قانونی پس از تصویب هیئت وزیران به مجلس تقدیم می شود و طرح های قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان، در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است.

نکته ۵۱۱: در مورد ابتکار قانون در ایران می توان گفت دولت می تواند نسبت به عموم مسائل، لوایح مصوب قانونی خود را به مجلس تقدیم کند.

نکته ۵۱۲: در مورد لوایح و طرح های قانونی به مجلس، دولت می تواند نسبت به عموم مسائل لوایح قانونی خود را به مجلس تقدیم دارد، در حالی که نمایندگان در تصمیم طرح به مجلس با پاره ای از محدودیت های خاص موضوعی روبرو هستند.

نکته ۵۱۳: در مورد لوایح مالی دولت، طرح و پیشنهاد های اصلاحی نمایندگان، در

صورتی که به افزایش درآمد عمومی و یا تقلیل هزینه عمومی بیانجامد، **منع قانونی** ندارد.

نکته ۵۱۴: در مجموعه صلاحیت های مجلس شورای اسلامی بنا به درخواست کتبی نماینده مجلس بر اساس ضوابط خاصی ابتکار تحقیق و تفحص را بر عهده میگیرد.

نکته ۵۱۵: نمایندگان مجلس شورای اسلامی، در مقام ایفای وظایف نمایندگی، اساساً حق تحقیق و تفحص در امور کشور را دارند.

نکته ۵۱۶: عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌ها، قراردادها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی **باید** به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

نکته ۵۱۷: مقررات عهدی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دولت منعقد شده باشد، در **حرکم قانون** است.

نکته ۵۱۸: مجلس شورای اسلامی از حق نظارت وسیعی برخوردار است، در این خصوص تصویب قراردادهای بین‌المللی و تغییر خطوط مرزی از جمله نظارت استصوابی مجلس است.

نکته ۵۱۹: **انتشار قوانین**، باید در روزنامه رسمی به عمل آید.

نکته ۵۲۰: در مورد معاهدات بین‌المللی، تصویب معاهدات با مجلس و امضای آن با رئیس‌جمهور یا نماینده **قانونی** است.

نکته ۵۲۱: در شرایط اضطراری حکومت نظامی ممنوع است، اما اعمال محدودیتهای ضروری با تصویب مجلس برای مدت معین و محدود آزاد است.

نکته ۵۲۲: به موجب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، در شرایط اضطراری آزادی‌های مشروع افراد، حتی با وضع قانون قابل سلب نیست.

نکته ۵۲۳: بر طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، گرفتن و دادن وام یا کمکهای بدون عوض داخلی و خارجی از طرف **دولت** باید با تصویب مجلس شورای

داوطلبان عزیز توجه داشته باشید صرفاً با مطالعه این کتاب که در قطع جیبی است
به هیچ منبع و کتاب دیگری نیاز نخواهید داشت

داوطلبانی که این منبع را به عنوان منبع اصلی مطالعه خویش قرار داده اند

رتبه های تک رقمی آزمون وکالت را کسب کرده اند

ما این ادعا را ثابت کرده ایم. کلیک کنید خودتان ببینید

انتخاب منبع درست و پربار اولین تصمیمی است که هر داوطلب باید بگیرد

جهت تهیه این کتاب با موسسه قانون یار تماس حاصل فرمایید

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

سی دی های تدریس صوتی دروس حقوقی و کارگاه های قانون خوانی های
موسسه قانون یار را از ما بخواهید (سبک آموزشی نوینی در جامعه حقوقی کشور)

WWW.GHANONYAR.ir

با مطالعه دیگر کتب نموداری و صوتی موسسه قانون یار

به همین سبک دیگر هیچ نیازی به خرید منبع مکمل دیگری ندارید

شماره تماس های مدیران فروش قانون یار

۰۹۱۹۶۷۴۸۶۴۵ - ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵

پشتیبانی ۲۴ ساعته آنلاین در واتس آپ

و ثبت سفارش از طریق واتس آپ

۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲